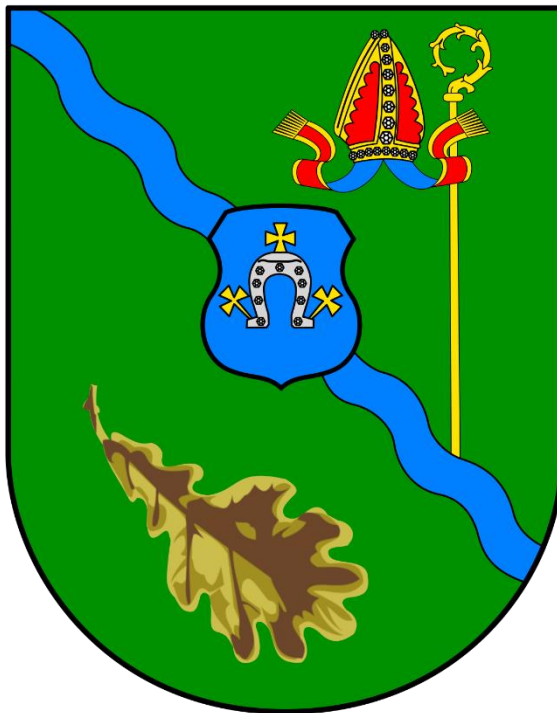

RAPORT
Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY DĄBRÓWKA
ZA LATA 2020-2021

CZERWIEC 2022

INWESTOR:

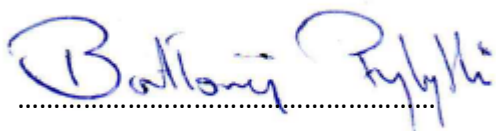
Gmina Dąbrówka

ul. Tadeusza Kościuszki 14

05-252 Dąbrówka

OPRACOWANIE:

mgr inż. Bartłomiej Przybylski

www.pnbenergy.pl

kontakt@pnbenergy.pl

505 203 400

audyty energetyczne budynków i opracowania środowiskowe

rozwój projektów farm fotowoltaicznych, turbin wiatrowych, biogazowni
i magazynów energii

inspekcje dronem

Spis treści

1	Wstęp.....	6
2	Stan realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	7
3	Realizacja celów zawartych w programie ochrony środowiska	8
3.1	Działania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza.....	8
3.2	Działania w zakresie ochrony przed hałasem	10
3.3	Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.....	15
3.4	Działania w zakresie gospodarowania odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów.....	18
3.5	Działania w zakresie ochrony przyrody	21
4	Monitoring realizacji zadań	26
5	Podsumowanie i wnioski	27

1 Wstęp

Sporządzenie niniejszego raportu z wykonania programu ochrony środowiska dla gminy Dąbrówka za lata 2020-2021 (dalej: Raport) jest wypełnieniem dyspozycji przepisów prawa. Najwyższy imperatyw stanowi art. 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., nakazujący władzom publicznym prowadzenie polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Norma ta została rozwinięta w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.), która w art. 17 i 18 zobowiązuje organ wykonawczy gminy do sporządzenia, a radę gminy do uchwalenia gminnego programu ochrony środowiska (dalej: *program*, *POŚ*).

Program ochrony środowiska dla Gminy Dąbrówka, po zaopiniowaniu przez odpowiednie organy (Zarząd Powiatu, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego) i przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, został przyjęty Uchwałą nr XIX/155/2016 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 29 czerwca 2016 r.

Zgodnie z ustawą art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Wójt Gminy Dąbrówka co 2 lata zobowiązany jest do sporządzenia raportu z wykonania POŚ i przedstawienia go Radzie Gminy.

Program jest podstawowym dokumentem pozwalającym na koordynację działań związanych z ochroną środowiska na terenie gminy. Znajdują się w nim szczegółowe cele i zadania, jakie stoją przed gminą i innymi podmiotami w odniesieniu do ochrony środowiska.

Opracowanie raportu poprzedzała kompleksowa analiza, a jego celem jest określenie stanu realizacji zadań podjętych na terenie gminy ujętych w programie.

Zadania wynikające z programu to przedsięwzięcia, które są finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy. Obejmują one zarówno zadania o charakterze organizacyjno-prawnym jak i inwestycyjnym.

Gminny program został sporządzony na podstawie gruntowej znajomości aktualnego stanu środowiska w gminie. Podobnie jak polityka ekologiczna państwa określa ona przede wszystkim:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziom celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań ekologicznych,
- środki niezbędne do założonych celów.

2 Stan realizacji Programu Ochrony Środowiska

Na podstawie zapisów *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrówka na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023* zdefiniowano cele środowiskowe, jakie należy w gminie realizować, aby poprawić stan środowiska. Osiągnąć to można przez jasno sprecyzowane zadania.

Założenia znajdujące się w Programie Ochrony Środowiska poprzez odniesienie do różnych obszarów ochrony środowiska, pozwalają na ocenę realizacji poszczególnych zadań. Raport przedstawia, w jakim stopniu zrealizowano je w latach 2020-2021. Poniżej przedstawiono zestawienie działań zawartych w *Programie* w rozbiciu na obszary tematyczne.

Analiza aktualnego stanu środowiska, a także zagrożenia środowiska w gminie Dąbrówka pozwoliły wyznaczyć priorytety w zakresie ochrony środowiska. W latach 2020-2021 podjęto się realizacji zadań z obszaru:

Ochrony klimatu i jakości powietrza:

- Poprawa efektywności energetycznej,

Ochrony przed hałasem:

- Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej.

Gospodarki wodno-ściekowej:

- Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- Utrzymanie cieków wodnych.

Gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów:

- Likwidacja azbestu,
- Zadania bieżące,
- Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów.

Ochrona przyrody oraz poprawa jakości życia mieszkańców:

- Ochrona zasobów przyrodniczych, wzrost bioróżnorodności, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej,
- Budowa obiektów sportowych, miejsc spotkań oraz promocja usług i produktów lokalnych.

Zagrożenia poważnymi awariami:

- Ograniczenie możliwości wystąpienia poważnych awarii i minimalizacja ich ewentualnych negatywnych skutków.

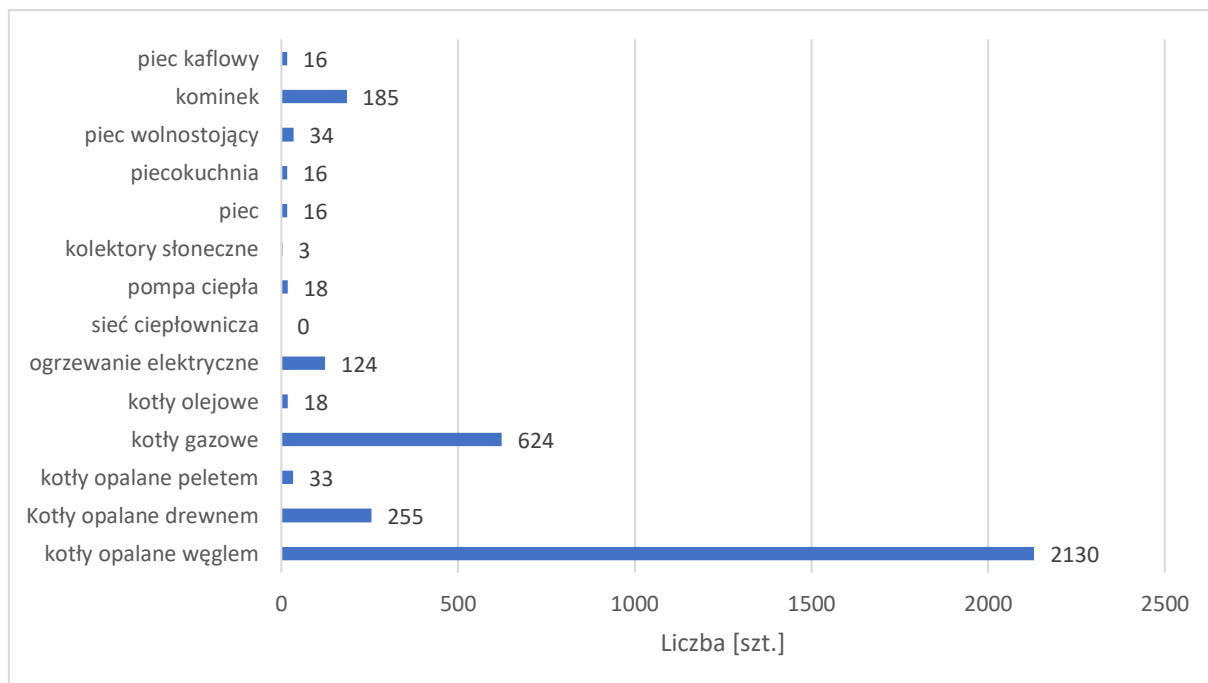
3 Realizacja celów zawartych w programie ochrony środowiska

3.1 Działania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Na jakość powietrza atmosferycznego w gminie wpływ mają zarówno gospodarstwa domowe, jak i podmioty gospodarcze. Głównymi emitorami zanieczyszczeń są lokalne kotłownie, indywidualne źródła ciepła oraz przedsiębiorstwa produkcyjne. Niezorganizowany charakter emisji zanieczyszczeń powietrza sprawia, że trudno jednoznacznie określić, jaki jest poziom realizacji założeń. Nie mniej poczyniono kroki, by problem ten ograniczać. Wszystkie nowe budynki powstające na terenie gminy, buduje się w technologii ograniczającej straty energii. Ściany ocieplane są wełną mineralną lub styropianem, stosuje wysokiej klasy szczelne okna – likwidując tzw. mostki termiczne i zapewniając maksymalnie wysoki stopień ograniczenia strat energii.

Głównym celem na tym polu jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Przemysłana termoizolacja i zastosowanie nowoczesnych technologii podczas budowy, przekładają się na mniejsze zapotrzebowanie na energię cieplną. To z kolei przekłada się na ograniczanie procesu spalania paliwa. Dla poprawy jakości powietrza istotny jest także wzrost udziału odnawialnych źródeł energii i zmniejszenie emisji spalin samochodowych.

Na terenie gminy w 2020 roku przeprowadzono inwentaryzację źródeł ciepła. Celem inwentaryzacji było określenie liczby przestarzałych kotłów grzewczych, szczególnie tych, które powinny zostać wymienione w pierwszej kolejności.

Wykres 1. Liczba danych źródeł ciepła na terenie gminy Dąbrowka

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu z przeprowadzonej inwentaryzacji źródeł ciepła, Gmina Dąbrowka, 2021

Inwentaryzacja wykazała, że na terenie gminy znajduje się 2 685 zinwentaryzowanych źródeł ciepła na paliwo stałe. Na źródła te składają się: kotły, piecokuchnie, piece wolnostojące, kominki oraz piece kaflowe. To one w głównej mierze przyczyniają się do powstawania smogu w okresie jesienno-zimowym. Tylko 9 szt. z tych źródeł, czyli ok. 0,3% spełnia wymogi uchwały antysmogowej.

Wynikiem przeprowadzonej inwentaryzacji było stworzenie bazy danych źródeł niskiej emisji, a także raportu podsumowującego inwentaryzację (analizę badania) sporządzonego w formie pisemnej. Dzięki inwentaryzacji zapoznano się z planami mieszkańców gminy Dąbrówka odnośnie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji budynków. Inwentaryzacja źródeł ciepła umożliwia poznanie przyczyn realnego problemu jakości powietrza na terenie gminy, wytypowanie terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia powietrza oraz określenie wielkości emisji dwutlenku węgla i zużycia energii.

Gmina Dąbrówka na mocy porozumienia zawartego z WFOŚiGW w Warszawie utworzyła Punkt Konsultacyjny Programu Czyste Powietrze, w którym przeszkoleni pracownicy pomagają mieszkańcom w pisaniu wniosków o dotację w Programie „Czyste powietrze”. Program cieszy się dużym zainteresowaniem, a przeprowadzenie inwentaryzacji tylko to zainteresowanie zwiększyło.

Gmina Dąbrówka nie posiada zorganizowanego systemu ciepłego. Gospodarstwa domowe ogrzewane są indywidualnie i wytwarzają ciepło dla swoich potrzeb. Na obszarze gminy głównym źródłem ogrzewania są kotły na paliwo stałe (węgiel, drewno). Mniejszą część stanowią paliwa gazowe.

Przez obszar gminy Dąbrówka – wzdłuż drogi krajowej S8 relacji Warszawa–Białystok przebiega magistrala gazowa wysokiego ciśnienia. Na terenie sołectwa Karpin znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa wysokiego ciśnienia (tzw. stacja I stopnia), która zasila sieci gazowe średniego ciśnienia. Następnie za pomocą stacji redukcyjnych średniego ciśnienia (tzw. stacji II stopnia) zasilane są sieci gazowe niskiego ciśnienia. Za pomocą sieci gazowej niskiego ciśnienia błękitne paliwo dystrybuowane jest do poszczególnych domostw. Gaz ziemny uznawany jest za paliwo proekologiczne ze względu na ograniczoną emisję zanieczyszczeń powstającą podczas jego spalania. To za sprawą metanu, głównego składnika gazu, który eliminuje powstawanie produktów szkodliwych dla środowiska, takich jak: dwutlenek siarki, sadza, popiół, żużel i pyły. Operatorem infrastruktury gazowej na terenie gminy jest Polska Spółka Gazownictwa, Zakład Gazowniczy w Warszawie, która systematycznie rozbudowuje i modernizuje sieci na terenie gminy¹.

W roku 2020 zakończono modernizację sieci gazowej w następujących miejscowościach: Dąbrówka (ul. Wesoła), Karpin, Kołaków, Kuligów (ul. Załubicka, Zapólna), Marianów, Małopole (ul. Słoneczna) i Trojany. W roku 2021 kontynuowano prace

---

¹ Pismo Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. z dnia 03.03.2022 r.

modernizacyjne w miejscowościach: Chajęty (ul. Kasztanowa), Dąbrówka (ul. Piękna), Dręszew (ul. Nadburzańska), Guzowatka, Józefów (ul. Kwiatowa), Kołaków, Kuligów (ul. Okrężna), Lasków (ul. Cicha, Leśna, Widokowa), Małopole (ul. Wyszyńskiego), Ślężany (ul. Rybna, Wiejska), Wszebory (ul. Słoneczna, Trakt Napoleoński) i Zaścienie.

Poniższa tabela przed zadania zrealizowane na terenie gminy Dąbrówka w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w omawianej perspektywie czasowej.

Lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
1.	Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła	2020	106 395,00 zł	Budżet Urzędu Marszałkowskiego	Inwentaryzacja źródeł ciepła na terenie całej gminy Dąbrówka
2.	Promocja i wsparcie mieszkańców w wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach indywidualnych	2020-2021	25 000 zł	Budżet Gminy, Dotacja WFOŚiGW	Funkcjonowanie ogólnodostępnego punktu konsultacyjnego dla mieszkańców gminy
3.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej i ciepła	2021	95 000 zł	Budżet Gminy	Udzielanie gminnej dotacji celowej dla mieszkańców na wymianę starych nieefektywnych źródeł ciepła na nowe urządzenia grzewcze spełniające wymogi ekoprojektu
4.	Rozbudowa i przebudowa budynku SP we Wszeborach wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej	2021-	4 500 000,00 zł	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Zadanie kontynuowane jest w roku 2022. Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 30 kWp
5.	Modernizacja budynku OSP Ślężany	2021	80 420,00 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego o Budżet Gminy	Wymiana pokrycia dachowego z eternitu na blachodachówkę (około 380 m ²) – 1 budynek

Lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
6.	Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku strażnicy OSP Ślężany	2021	32 900,00 zł	WFOŚiGW Budżet Gminy	Montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 6,29 kWp
7.	Termomodernizacja strażnicy OSP Chajęty	2021-	34 110,72 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego o Budżet Gminy	Wymiana 8 szt. okien oraz docieplenie ścian o powierzchni 140 m ²
8.	Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej	2020	b.d.	Polska Spółka Gazownictwa	Modernizacja/rozbudowa sieci gazowej na terenie miejscowości: Dąbrówka (ul. Wesola), Karpin, Kołaków, Kulików (ul. Załubicka, Zapólna), Marianów, Małopole (ul. Słoneczna) i Trojany
		2021	b.d.	Polska Spółka Gazownictwa	Modernizacja/rozbudowa sieci gazowej na terenie miejscowości: Chajęty (ul. Kasztanowa), Dąbrówka (ul. Piękna), Dręszew (ul. Okrężna), Lasków (ul. Cicha, Leśna, Widokowa) Małopole (ul. Wyszynskiego), Ślężany (ul. Rybna, Wiejska), Wszebory (ul. Słoneczna, Trakt Napoleoński) i Zaścienie.

3.2 Działania w zakresie ochrony przed hałasem

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długotrwałości działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek.

W zależności od miejsca występowania i źródła roźnia się hałas:

- komunikacyjny (drogowy, kolejowy i lotniczy),
- przemysłowy,
- osiedlowy,
- domowy.

Podstawowym źródłem hałasu na terenie gminy Dąbrówka jest przede wszystkim transport drogowy. Rosnące natężenie ruchu powoduje coraz większą presję na środowisko. Wieloletnie badania wskazują na zwiększanie się obszarów poddanych nadmiernemu oddziaływaniu hałasu i niepokojące zmniejszanie powierzchni terenów o korzystnych warunkach akustycznych. Analiza danych statystycznych na przestrzeni lat 2000 – 2020 wykazuje stały wzrost ogólnej liczby pojazdów, w tym liczby pojazdów osobowych².

Największy wpływ na poziom hałasu drogowego na analizowanym terenie mają przebiegające przez analizowany teren:

- droga krajowa S8,
- drogi powiatowe,
- w mniejszym stopniu droga wojewódzka 636 przebiegająca wzdłuż południowo-wschodniej granicy gminy.

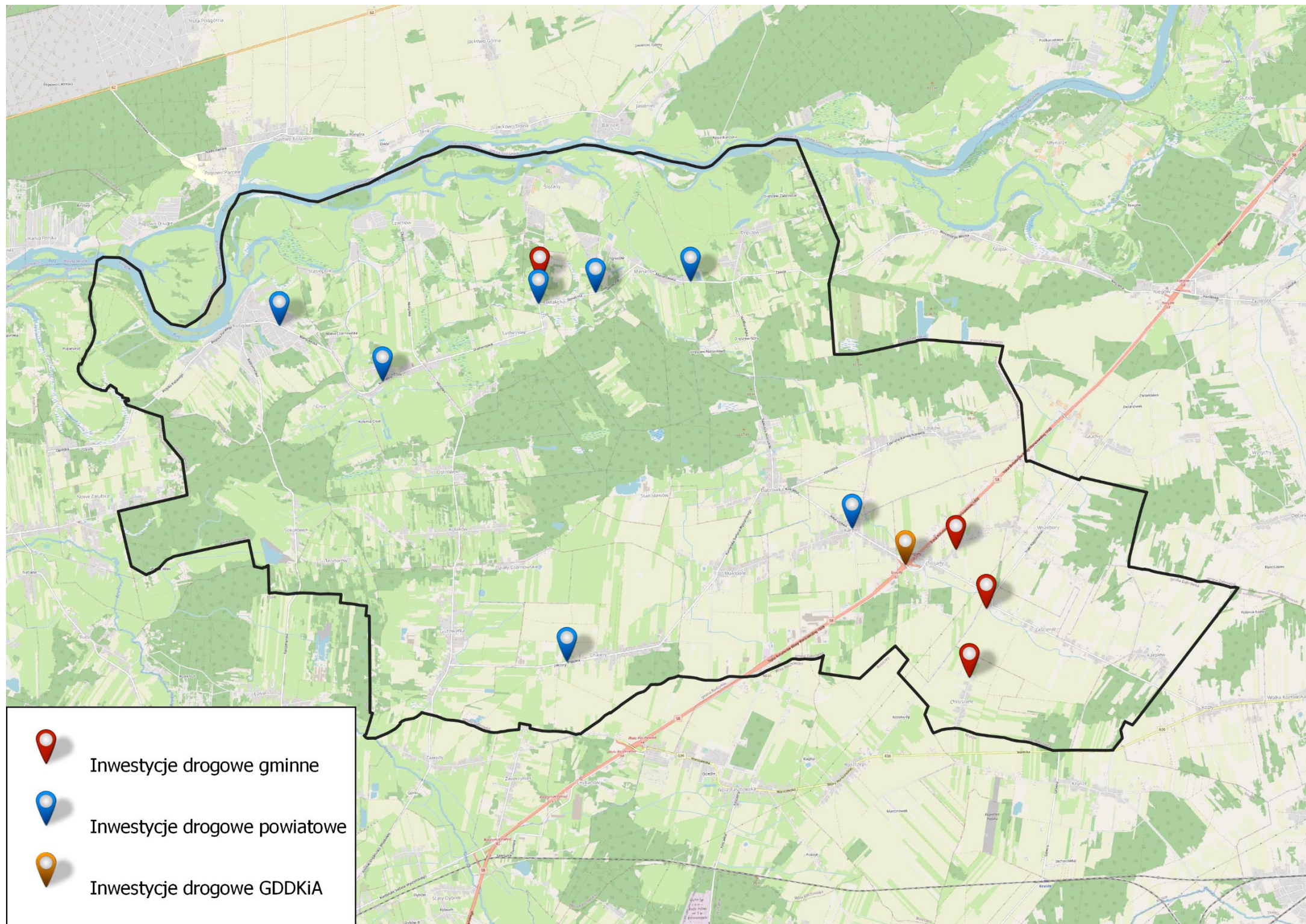
Przeciwdziałając rosnącej presji negatywnych czynników związanych z emisją hałasu komunikacyjnego na terenie gminy, podjęto działania zmierzające do ograniczenia emisji hałasu poprzez modernizację i budowę dróg z wykorzystaniem cichych nawierzchni. Działania wykonał zarówno Urząd Gminy Dąbrówka, jak i Zarząd Dróg Powiatowych w Wołominie. Ponadto zadanie zrealizowała również Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Warszawie. Konkretnie zadania poszczególnych instytucji zrealizowanych w latach 2020 i 2021 zawiera poniższa tabela.

---

² Generalny Pomiar Ruchu, GDDKiA

Lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
1	Przebudowa drogi gminnej Nr 430113W	2020	870 018,32 zł	Mazowiecki Urząd Wojewódzki - Fundusz Dróg Samorządowych Budżet Gminy	Przebudowano 1,430 km drogi gminnej Nr 430113W w miejscowości Zaścienie, Trojany, Chruściele
2	Przebudowa drogi gminnej Nr 430108W	2020	344 545,47 zł	Mazowiecki Urząd Wojewódzki - Fundusz Dróg Samorządowych Budżet Gminy	Przebudowano 0,645 km drogi gminnej Nr 430108W ul. Królewska na odcinku od drogi powiatowej Nr 1811W do drogi gminnej ul. Polnej w miejscowości Kowalicha
3	Modernizacja nawierzchni dróg powiatowych	2020	207 000 zł	Budżet Zarządu Dróg Powiatowych	Skropienie istniejącej nawierzchni oraz wykonanie nowej nakładki asfaltowej
4	Nasadzanie wzdłuż dróg powiatowych	2020	8 000 zł	Budżet Zarządu Dróg Powiatowych	Nasadzenie drzew różnych gatunków w ilości 22 szt. w pasach dróg powiatowych
5	Modernizacja nawierzchni dróg powiatowych	2021	800 000 zł	Budżet Zarządu Dróg Powiatowych	Skropienie istniejącej nawierzchni oraz wykonanie nowej nakładki asfaltowej na odcinku 2800 m
6	Modernizacja nawierzchni dróg powiatowych, budowa kanalizacji deszczowej,	2021	7 800 000 zł	Mazowiecki Urząd Wojewódzki Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Budżet Gminy	modernizacja infrastruktury na długości 1 863 m.b.
7	Rewitalizacja i prace pielęgnacyjne zieleni miejskiej	2021	10 800 zł	Budżet Zarządu Dróg Powiatowych	Nasadzenie krzewów różnych gatunków w liczbie 309 szt. w pasach dróg powiatowych
8	Remont chodników w m. Trojany w pasie drogi krajowej DK S8	2021	110 776,40 zł	Budżet Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad	Remont chodników, wjazdów, zatok autobusowych

Inwestycje drogowe gminne

Inwestycje drogowe powiatowe

Inwestycje drogowe GDDKiA

3.3 Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Jednym z ważniejszych do zrealizowania celów dla władz samorządowych jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do wodociągu. Dlatego też zagwarantowanie zaopatrzenia ludności w wodę znalazło swoje miejsce wśród założeń Programu Ochrony Środowiska. Jakość i skład wody jest czynnikiem wpływającym na warunki życia i stan zasobów przyrody. Zwłaszcza, że ilość wody jest zmienna i zależna od warunków pogodowych takich jak: intensywność opadów, odpływu podziemnego i powierzchniowego czy parowania. Nie bez znaczenia jest również działalność człowieka, która ma istotny wpływ na jakość wody i jej skład chemiczny. Działalność człowieka istotnie przyczynia się do kształtowania stosunków wodnych, zapewnienia możliwości gospodarczego wykorzystywania zasobów, ograniczania zagrożeń powodziowych i łagodzenia skutków suszy.

Stopień oddziaływania na wody jest uzależniony od sposobów gospodarowania zasobami i od infrastruktury wodno-ściekowej. Do końca roku 2020 z sieci wodociągowej w gminie korzystało z niej 67,4% mieszkańców. Natomiast zużycie wody w roku 2020 było na poziomie 23,3 m³ na jednego mieszkańca i w stosunku do poprzedniej perspektywy czasowej raportu (2018-2019) wykazało nieznaczny spadek wartości. Trend ten należy uznać za pozytywny³.

Wśród zadań, jakie znalazły się w POŚ, jest poprawa gospodarki wodno-ściekowej, co w ostatnich latach realizowano poprzez budowę indywidualnej oczyszczalni ścieków dla szkoły podstawowej w Guzowatce oraz rozbudowę infrastruktury wodociągowej.

W poniższej tabeli znajduje się zestawienie inwestycji mieszczących się w ramy celów wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska i realizowanych w latach 2020-2021.

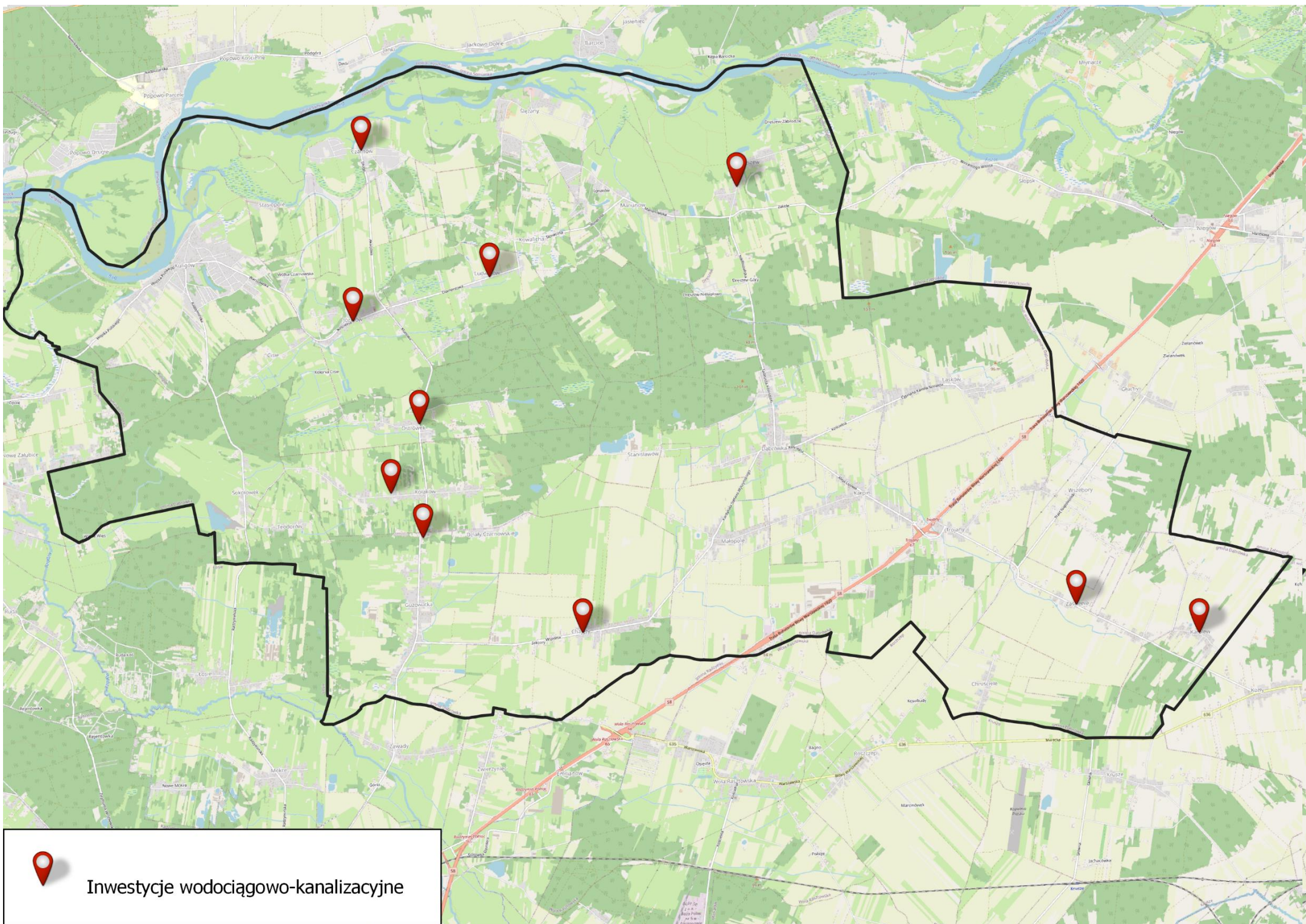
---

³ Bank Danych Lokalnych, GUS

lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
1	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Czarnów, Józefów, Ostrówek, Ludwinów, Dręszew-Nadbużańska oraz przydomowej oczyszczalni ścieków	2020	1 401 585,21 zł	WFOŚiGW Budżet Gminy	Wybudowano 5,393 km sieci wodociągowej oraz 62 przyłącza wodociągowe, a także wybudowano przydomową oczyszczalnię ścieków
2	Rozbudowa SUW, budowa sieci wodociągowej oraz budowa indywidualnej oczyszczalni ścieków	2021	2 962 566,77 zł	UMWM PROW 2014-2020 Budżet Gminy	Rozbudowano Stację Uzdatniania Wody, wybudowano indywidualną oczyszczalnię ścieków dla szkoły podstawowej w Guzowatce, wybudowano 6,560 km sieci wodociągowej oraz 80 szt. przyłączy wodociągowych
3	Budowa odcinków sieci wodociągowej w miejscowości Karolew, Zaścienie, Chajęty	2021	378 987,60 zł	Ministerstwo Finansów	Ministerstwo Finansów przyznało kwotę subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę

3.4 Działania w zakresie gospodarowania odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów

Prawidłowo realizowana gospodarka odpadami polega przede wszystkim na zapobieganiu powstawania odpadów oraz na poddawaniu ich odzyskowi lub unieszkodliwianiu (w przypadku gdy jest niemożliwy z przyczyn ekonomicznych lub technologicznych).

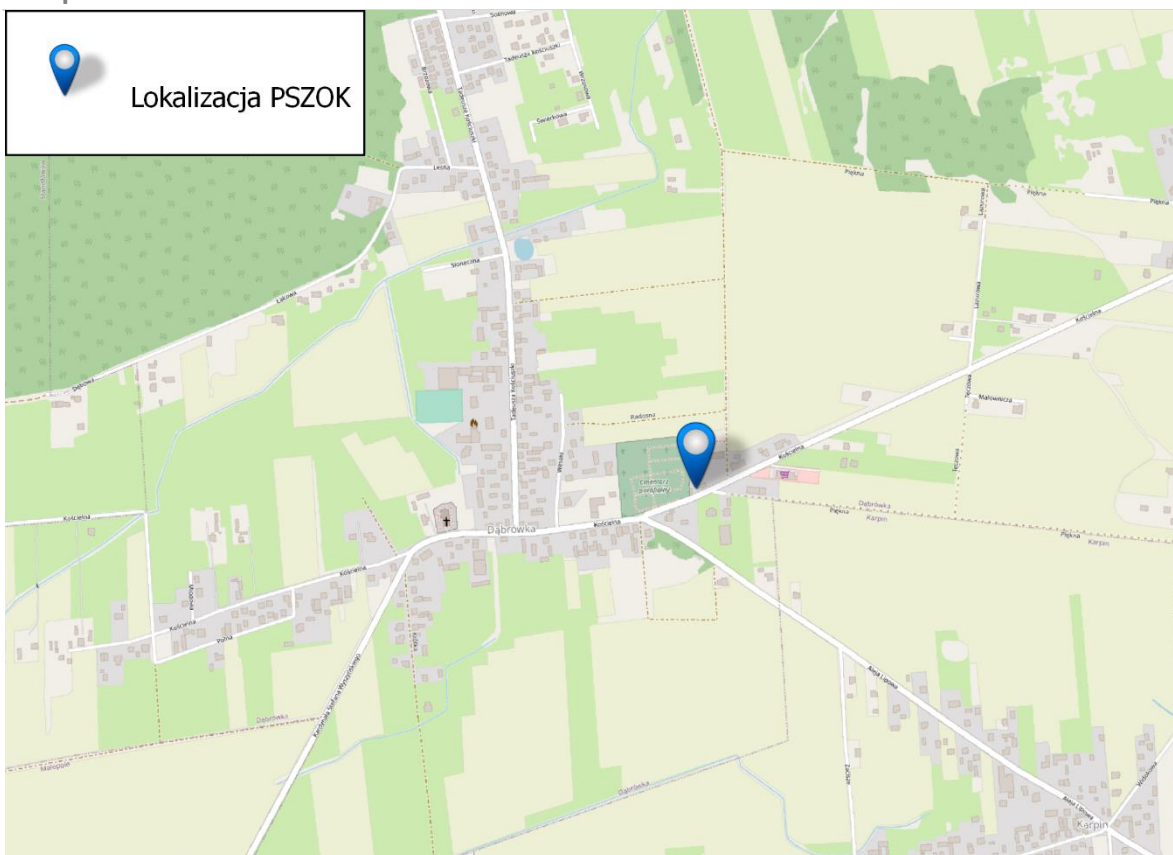
W roku 2020 z terenu gminy zebrano łącznie 3 273,893 Mg odpadów, natomiast w roku 2021 było to już 3 889,708 Mg odpadów (wzrost o 18,8%). Największą ilość odpadów stanowiły odpady zmieszane komunalne. Dane te wykazują niekorzystny trend zmian. Za przyczynę należy uznać pandemię wywołaną wirusem SARS-CoV-2. Ogłoszenie ogólnopolskiego lockdownu, kwarantanny i izolacje nałożone na zarażonych mieszkańców gminy spowodowały zwiększenie strumienia odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych.

Mając na uwadze powyższe, niezmiernie ważnym zadaniem, które zostało wykonane w 2021 roku, była rozbudowa punktu selektywnej zbiórki odpadów (PSZOK). Realizacja zadania polegającego m.in. na zakupie i zainstalowaniu wagi najazdowej do ważenia pojazdów umożliwi mieszkańcom gminy selektywną zbiórkę odpadów oraz ograniczy ilość odpadów trafiających do środowiska. Funkcjonowanie PSZOK przyczynia się do odzysku, w tym recyklingu odpadów, wpływając na redukcję zużycia energii i paliw kopalnych, a co za tym idzie ilość emitowanych gazów cieplarnianych.

Kolejnym ważnym zadaniem jest prawidłowe gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi, w tym odpadami zawierającymi azbest. W okresie uwzględnionym w raporcie usuwanie odpadów tego rodzaju odbywało się regularnie. W latach 2020-2021 usunięto 613 Mg odpadów zawierających azbest, co odpowiada 6,5% wszystkich zinwentaryzowanych odpadów azbestowych na terenie JST.

Zadania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, były pod stałą kontrolą gminy.

lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
1	Budowa PSZOK w Dąbrówce	2021	350 673,00 zł	WFOŚiGW Budżet Gminy	Remont wiaty (wymiana pokrycia dachowego) i zakup wagi najazdowej
2	Usuwanie azbestu z terenu gminy	2020	92 323,60 zł	Budżet Gminy, Dofinansowanie WFOŚiGW	Usunięto i unieszkodliwiono 441,0 Mg wyrobów zawierających azbest
		2021	60 000,68 zł		Usunięto i unieszkodliwiono 172,0 Mg wyrobów zawierających azbest
3	Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy	Zadanie ciągłe		Budżet Gminy	Zgodny z ustawą
4	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	2020	4 480 zł	Budżet Nadleśnictwa Drewnica	zbieranie i wywóz śmieci z lasu
		2021	2 200 zł		zbieranie i wywóz śmieci z lasu

3.5 Działania w zakresie zasobów przyrodniczych oraz poprawy jakości życia ludności

Ochrona prawna obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, pozwoli na utrzymanie stanu obecnego i poprawę rokowań na przyszłość. Dzięki niej można utrzymać stabilność ekosystemów i procesów ekologicznych, co ma znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Podtrzymana będzie ciągłość istnienia gatunków roślin i zwierząt, razem z ich siedliskami. Daje to także możliwość zachowania dziedzictwa geologicznego. Wśród celów, jakie są do realizacji, dużą rolę odgrywa kształtowanie postaw mieszkańców wobec środowiska. Wszystko to można zrealizować poprzez wprowadzenie przemyślanego systemu zaleceń, ograniczeń, zakazów i nakazów.

Ochrona zasobów przyrodniczych wiąże się ze zwiększaniem roli zieleni w przeciwdziałaniu skutkom degradacji środowiska, a przede wszystkim w ograniczaniu procesów erozji gleb, stopowienia krajobrazu oraz zanieczyszczania i deficytu wód co pozytywnie wpływa na wszystkie komponenty środowiska.

Tabela 1. Dokumentacja urzędniowa lasów będących własnością osób fizycznych i wspólnot gruntowych

	2020	2021
Liczba opracowanych uproszczonych planów urządzenia	0	8
Liczba inwentaryzacji stanu lasu	5	0
Powierzchnia lasów objęta dokumentacją urzędniową [ha]	1430,09	1674,13

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołominie

Ze względu na ochronę przyrody i realizację celów z tym związanych, istotnym celem jest edukacja ekologiczna mieszkańców gminy. Przeprowadzenie kampanii edukacyjnych i konkursów na rzecz ochrony środowiska wywiera pozytywny wpływ na wszystkie komponenty środowiska.

W latach 2020-2021 realizowano następujące przedsięwzięcia:

lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
1	Awaryjna naprawa dróg leśnych	2020	2 650 zł	Budżet Nadleśnictwa Drewnica	Naprawa drogi – umożliwienie przejezdności na długości 200 m.b.
2	Prace utrzymaniowe przy drogach leśnych	2020	800 zł	Budżet Nadleśnictwa Drewnica	Wykoszenie poboczy dróg leśnych na długości 3 km
3	Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych	2020	5 300 zł	Budżet Nadleśnictwa Drewnica	Konservacja rowów
		2021	1 300 zł		
4	Tworzenie nowych form ochrony przyrody	2021	-	-	Wniosek Nadleśnictwa Drewnica o powołanie pomnika przyrody
5	Utworzenie ścieżki edukacyjnej przy Przedszkolu Samorządowym pod "Wesołym Ekoludzikiem" w Dręszewie	2021	66 700 zł	Budżet Gminy WFOŚiGW	Wykonano 12 gier edukacyjnych o tematyce związanej z ochroną środowiska
6	Edukacja społeczeństwa	2021	32 000 zł	Budżet Gminy Budżet Urzędu Marszałkowskiego	Przeprowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych na terenie Gminy Dąbrówka

lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
				Województwa Mazowieckiego	
7	Edukacja ekologiczna na terenie powiatu wołomińskiego	2020	b.d.	Budżet Powiatu Wołomińskiego	<ul style="list-style-type: none"> – Webinarium i film „Susza-wyzwania na dziś”, – Wirtualny konkurs ekologiczny, – Pomiary jakości powietrza AIRLY, – Choinki za eko-ozdoby świąteczne, – Ulotka (Kornik ostrozębny), – Akcje informacyjna „Od Przedszkola do Seniora”.
		2021	b.d.	Budżet Powiatu Wołomińskiego	<ul style="list-style-type: none"> – Akcja edukacyjna dla dzieci „Mądre dokarmianie ptaków”, – Konkurs Eko-ozdoba wielkanocna, – Akcja edukacyjna „Pomóż dzikom wrócić do lasu”, – Choinki za elektroodpady, – Szkolenia oraz warsztaty w ramach działania „Klimat się zmienia – myślę, więc działam”, – Pomiary jakości powietrza AIRLY.
8	Konserwacja infrastruktury turystycznej	2020	2 216 zł	Budżet Powiatu Wołomińskiego	Konserwacja i odtworzenie infrastruktury turystycznej na terenie gm. Dąbrówka

3.6 Działania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom poważnymi awariami

Zgodnie ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.) poprzez *poważną awarię* rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania

takiego zagrożenia z opóźnieniem. Natomiast *poważna awaria przemysłowa* rozumiana jest jako poważna awaria w zakładzie.

Zgodnie z informacjami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, na terenie gminy Dąbrówka nie występują i nie występowały w latach 2020-2021 zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Jednakże na analizowanym terenie występują obiekty, w których wykorzystuje się substancje niebezpieczne. Są to stacje paliw, stacje naprawy pojazdów i inne zakłady przechowujące substancje uznane za niebezpieczne (np. Inter Europol S.A. z siedzibą przy ul. Granicznej 1 w Małopolu). Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest także transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy). Przypadki wystąpienia poważnych awarii mogą dotyczyć również wycieków substancji ropopochodnych w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

Poniższa tabela przedstawia zadania zrealizowane na terenie gminy Dąbrówka w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom poważnymi awariami.

lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
1	Doposażenie OSP Kuligów	2021	335 000 zł	Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej Budżet Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego Środki własne OSP Budżet Gminy	Zakup nowego lekkiego samochodu ratowniczego z funkcją gaśniczą
2	Doposażenie OSP Zaścienie	2020	829 020 zł	WFOŚiGW Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej Budżet Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego Budżet Gminy	Zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z układem napędowym 4x4
3	Doposażenie OSP Lasków	2020	859 954 zł	WFOŚiGW	Zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-

lp.	Zadania	Koszt realizacji w podziale na lata		Źródło finansowania	Zakres
				Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Budżet Gminy	gaśniczego z układem napędowym 4x4
4	Operacyjny plan ochrony przed powodzią powiatu wołomińskiego	2020	Prace koncepcyjne	Budżet Powiatu Wołomińskiego	Aktualizacja planu ochrony przed powodzią
5	Plan zarządzania kryzysowego powiatu wołomińskiego	2021	prace koncepcyjne	Budżet Powiatu Wołomińskiego	Aktualizacja Planu Zarządzania Kryzysowego Powiatu Wołomińskiego uwzględniającego zdarzenia związane z powodzią
6	Monitoring stanu poziomu wód w stanach pogotowia p-powodziowego i alarmu powodziowego	2021	łaty wodowskazo we 3 444 zł konstrukcja i montaż - 6 150 zł	Budżet Powiatu Wołomińskiego	Montaż 2 dodatkowych wodowskazów powodziowych m. Ślężany oraz m. Dręszew
7	Dotacja finansowa na wyposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych	2021	40 000 zł	Budżet Powiatu Wołomińskiego	Dotacje finansowe dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych wg ich własnych potrzeb

4 Monitoring realizacji zadań

Rezultaty poczynionych przez gminę zadań, można zaobserwować na podstawie danych zestawionych w poniższej tabeli. Wartości wskaźników obrazują trend zmian dokonywanych poprzez realizację ww. zadań oraz przedstawiają działania poczynione przez Urząd Gminy w Dąbrówce na rzecz ochrony środowiska jako efektywne.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jedn.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP)	ha	2 430	2 446	2 430	2 447	2829
2.	Długość czynnej sieci wodociągowej	km	76,7	79,5	104,4	104,4	120,8
3.	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 494	1 579	1 849	1 866	1 957
4.	Korzystający z sieci wodociągowej	%	59,7	61,2	65,9	66,1	67,4
5.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	22,9	24,2	24,2	24,2	24,2
6.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	484	516	535	546	565
7.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej	%	43,7	44,5	45,0	45,3	45,7
8.	Zbiorniki bezodpływowe	szt.	1 990	1 990	2 944	3 446	3 446
9.	Oczyszczalnie przydomowe	szt.	34	34	41	41	41
10.	Ścieki odprowadzone ogółem	dam ³	60,6	74,6	64,3	64,6	65,9
11.	Ludność korzystająca z oczyszczalni	osoba	1 789	1 811	1 838	2 208	2 284
12.	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku na 1 mieszkańca	kg	236,4	123,7	175,6	151,7	278,3
13.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	-	29,8	37,3	56,2	31,6
14.	Wskaźnik lesistości	%	22,6	22,6	22,6	22,6	22,6
15.	Powierzchnia lasów	ha	2 464	2 464	2 464	2 464	2 464

5 Podsumowanie i wnioski

Założeniem powstania programu ochrony środowiska dla gminy Dąbrówka na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020-2023 jest opracowanie polityki ekologicznej na szczeblu gminnym.

Dokument jest w zgodzie z założeniami polityki ekologicznej państwa. Uwzględnia też założenia powiatowych i wojewódzkich programów ochrony środowiska. Uwzględniono przy tym lokalne uwarunkowania i potrzeby ludności zamieszkującej gminę. Podstawowym założeniem powstania POŚ jest zarządzanie środowiskiem w taki sposób, by najpełniej wspierać ochronę środowiska.

W przedstawionym raporcie znajduje się analiza dotycząca stanu środowiska i poziomu realizacji programu ochrony środowiska w latach 2020 i 2021 dla gminy Dąbrówka. Realizacja działań była finansowana z budżetu gminy, przy wsparciu środków z zewnątrz. Ze względu na to, że pewna grupa zadań, które realizowano na terenie gminy, wynika z kompetencji poszczególnych jednostek, działania te powinny mieć charakter ciągły. Nie powinno się ich zaniechać po ustaniu okresu sprawozdawczego. Jedynie pewna część realizowanych założeń wiązała się z inwestycjami, sprecyzowanymi terminami wykonania i kosztami. Instytucjami realizującymi zadania na terenie gminy w omawianej perspektywie czasowej były: Starostwo Powiatowe w Wołominie, Polska Spółka Gazownictwa, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Nadleśnictwo Drewnica, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

Największą trudnością stojącą na drodze do realizacji kompletu wytycznych, są niewystarczające środki finansowe Urzędu Gminy. Oznacza to, że realizacja części zadań jest zależna od pozyskania dodatkowego dofinansowania. W tej dziedzinie gmina Dąbrówka działa intensywnie i skutecznie wykorzystuje możliwości pozyskiwania funduszy na realizację zadań. W latach sprawozdawczych pozyskano środki na realizację zadań m.in. z następujących źródeł:

- Fundusz Dróg Samorządowych,
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020,
- Budżet Ministerstwa Finansów,
- Budżet Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Budżet Państwowej Straży Pożarnej.

Biorąc pod uwagę wszystkie zgromadzone informacje, można sformułować tezę, iż gmina Dąbrówka rzetelnie podchodzi do zadań mających na celu ochronę środowiska.

Sukcesywnie realizuje kolejne ustalone cele i koncentruje się na najistotniejszych i wymagających działań obszarach.

Na liście zadań, jakie znalazły się w Programie Ochrony Środowiska, a które będą wymagały zaangażowania samorządu terytorialnego na dalszym etapie realizacji zapisów dokumentu, trzeba wymienić:

- kontynuowanie działań wspierających inwestycje polegające na wymianie nieefektywnych źródeł ciepła (w tym nakierowane również na wykorzystanie możliwości podłączenia do sieci gazowej),
- kontynuowanie działań wspierających inwestycje w odnawialne źródła energii,
- intensyfikację działań polegających na rozbudowie infrastruktury kanalizacyjnej (zmniejszenie różnicy pomiędzy stopniem skanalizowania a stopniem zwodociągowania gminy),
- rozbudowę oczyszczalni ścieków w Dąbrowce,
- dalszą modernizację oraz budowę dróg i ciągów komunikacyjnych (utwardzanie nawierzchni często uczęszczanych gminnych dróg gruntowych, modernizację wyboistych dróg, poprawa bezpieczeństwa)
- zwiększanie udziału selektywnej zbiórki odpadów komunalnych do stanu sprzed epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2.